

ROZPORZĄDZENIE

RADY MINISTRÓW

z dnia 30 kwietnia 2020 r.

**w sprawie określenia dłuższego okresu pobierania dodatkowego zasiłku opiekuńczego
w celu przeciwdziałania COVID-19**

Na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, 567, 568 i 695) zarządza się, co następuje:

§ 1. Dodatkowy zasiłek opiekuńczy, o którym mowa w art. 4 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, przysługuje przez okres na jaki zostały zamknięte żłobki, kluby dziecięce, przedszkola, szkoły, placówki pobytu dziennego oraz inne placówki lub w związku z niemożnością sprawowania opieki przez nianie lub opiekunów dziennych z powodu COVID-19, jednak nie dłużej niż do dnia 24 maja 2020 r.

§ 2. Dodatkowy zasiłek opiekuńczy, o którym mowa w § 1, przysługuje również w przypadku niemożności zapewnienia opieki przez żłobek, klub dziecięcy, przedszkole, placówkę pobytu dziennego oraz inną placówkę lub podmiot zatrudniający dziennych opiekunów z powodu czasowego ograniczenia funkcjonowania tych placówek w związku z COVID-19, przez okres niemożności zapewnienia opieki przez te placówki, jednak nie dłużej niż do dnia 24 maja 2020 r.

§ 3. Dodatkowy zasiłek opiekuńczy, o którym mowa w § 1, przysługuje również ubezpieczonemu oraz funkcjonariuszowi, o których mowa w art. 4 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, którzy podejmą decyzję o osobistym sprawowaniu opieki, jednak nie dłużej niż do dnia 24 maja 2020 r.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od dnia 4 maja 2020 r.

PREZES RADY MINISTRÓW

MATEUSZ MORAWIECKI

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, 567, 568 i 695) w art. 4 ust. 3 przewiduje możliwość wydłużenia okresu pobierania dodatkowego zasiłku opiekuńczego, o którym mowa w art. 4 ust. 1 i 1a ustawy, w drodze rozporządzenia Rady Ministrów.

Zgodnie z przepisami ustawy, dodatkowy zasiłek opiekuńczy przysługuje, podlegającym ubezpieczeniu chorobowemu (na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266, z późn. zm.)), rodzicom dzieci lub innym osobom ubezpieczonym, zwolnionym od wykonywania pracy z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki, za okres na jaki zostały zamknięte żłobki, kluby dziecięce, przedszkola, szkoły, placówki pobytu dziennego oraz inne placówki lub w związku z niemożnością sprawowania opieki przez nianie lub opiekunów dziennych z powodu COVID-19.

Na mocy ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych wydano już rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 kwietnia 2020 r. w sprawie określenia dłuższego okresu pobierania dodatkowego zasiłku opiekuńczego w celu przeciwdziałania COVID-19 (Dz. U. poz. 656), które wydłużało prawo do zasiłku do dnia 26 kwietnia 2020 r. oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 kwietnia 2020 r. w sprawie określenia dłuższego okresu pobierania dodatkowego zasiłku opiekuńczego w celu przeciwdziałania COVID-19 (Dz. U. poz. 748), które wydłużało prawo do zasiłku do dnia 3 maja 2020 r. W związku z planowanym dalszym zamknięciem części placówek konieczne stało się wydanie nowego rozporządzenia.

Przedmiotowy projekt rozporządzenia przewiduje wydłużenie prawa do pobierania przez ubezpieczonych dodatkowego zasiłku opiekuńczego za okres – na jaki zamknięto ww. placówki, jednakże nie dłużej niż do dnia 24 maja 2020 r.

Ponadto będzie on przysługiwał również w przypadku niemożności zapewnienia opieki przez żłobek, klub dziecięcy, przedszkole, placówkę pobytu dziennego oraz inną placówkę lub podmiot zatrudniający dziennych opiekunów z powodu czasowego ograniczenia funkcjonowania tych placówek w związku z COVID-19, przez okres niemożności zapewnienia opieki przez te placówki, jednak nie dłużej niż do dnia 24 maja 2020 r. Niemożność

zapewnienia opieki przez ww. placówki jest traktowana równoznacznie z zamknięciem tych placówek pod kątem prawa do dodatkowego zasiłku opiekuńczego.

Ponadto projekt przewiduje, że w przypadku podjęcia przez uprawnionych rodziców lub opiekunów decyzji o niekorzystaniu z usług placówek opiekuńczych i dalszym osobistym sprawowaniu opieki będzie im również przysługiwało prawo do dodatkowego zasiłku opiekuńczego.

Proponuje się, aby przepisy rozporządzenia weszły w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od dnia 4 maja 2020 r.

Projekt rozporządzenia nie wymaga zamieszczenia przepisów przejściowych.

Rozporządzenie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców zatrudniających pracowników, którzy nabędą prawo do wydłużonego okresu pobierania dodatkowego zasiłku opiekuńczego.

Rozporządzenie nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji lub uzgodnienia.

W ocenie projektodawcy projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Rozporządzenie nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

<p>Nazwa projektu</p> <p>Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie określenia dłuższego okresu pobierania dodatkowego zasiłku opiekuńczego w celu przeciwdziałania COVID-19</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Stanisław Szwed – sekretarz stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Departament Ubezpieczeń Społecznych tel. (22) 661 17 38</p>	<p>Data sporządzenia 29 kwietnia 2020 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie ustawowe – art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, 567, 568 i 695)</p> <p>Nr w wykazie prac:</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych w art. 4 ust. 3 przewiduje możliwość wydłużenia okresu pobierania dodatkowego zasiłku opiekuńczego, o którym mowa w art. 4 ust. 1 i 1a ustawy, w drodze rozporządzenia Rady Ministrów.

Zgodnie z przepisami ustawy dodatkowy zasiłek opiekuńczy przysługuje za okres na jaki zostały zamknięte żłobki, kluby dziecięce, przedszkola, szkoły, placówki pobytu dziennego oraz inne placówki lub w związku z niemożnością sprawowania opieki przez nianie lub opiekunów dziennych z powodu COVID-19.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W projekcie rozporządzenia proponuje się wydłużenie prawa do pobierania przez ubezpieczonych dodatkowego zasiłku opiekuńczego za okres – na jaki zamknięto ww. placówki, jednakże nie dłużej niż do dnia 24 maja 2020 r. Dodatkowy okres zasiłku będzie przysługiwał także ubezpieczonym w związku z niemożnością sprawowania opieki nad dzieckiem przez nianie lub opiekunów dziennych z powodu COVID-19, również nie dłużej niż do dnia 24 maja 2020 r.

Ponadto będzie on przysługiwał również w przypadku niemożności zapewnienia opieki przez żłobek, klub dziecięcy, przedszkole, placówkę pobytu dziennego oraz inną placówkę lub podmiot zatrudniający dziennych opiekunów – z powodu czasowego ograniczenia funkcjonowania tych placówek w związku z COVID-19, przez okres niemożności zapewnienia opieki przez te placówki, jednak nie dłużej niż do dnia 24 maja 2020 r.

Ponadto projekt przewiduje, że w przypadku podjęcia przez uprawnionych rodziców lub opiekunów decyzji o niekorzystaniu z usług placówek opiekuńczych i dalszym osobistym sprawowaniu opieki będzie im również przysługiwało prawo do dodatkowego zasiłku opiekuńczego.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	1		Wypłata dodatkowego zasiłku opiekuńczego z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych
Liczba dzieci do lat 8	1 909 638		Dzieci, na które może być przyznany dodatkowy zasiłek opiekuńczy

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

6. Wpływ na sektor finansów publicznych												
(ceny bieżące)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mld zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem		0,48										0,48
budżet państwa		0,11										0,11
JST		0,11										0,11
pozostałe jednostki (oddzielnie)		0,26										0,26
– NFZ		0,26										0,26
Wydatki ogółem		2,84										2,84
budżet państwa		0,00										0,00
pozostałe jednostki (oddzielnie)		2,84										2,84
– FUS		2,84										2,84
Saldo ogółem		-2,36										-2,36
budżet państwa		0,11										0,11
JST		0,11										0,11
pozostałe jednostki (oddzielnie)		-2,58										-2,58
– NFZ		0,26										0,26
– FUS		-2,84										-2,84
Źródła finansowania	Projekt spowoduje konieczność poniesienia dodatkowych kosztów związanych z wypłatą świadczeń – zasiłku opiekuńczego – finansowanego ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Maksymalny szacunkowy skutek wypłaty z FUS dodatkowego zasiłku opiekuńczego osobom sprawującym opiekę nad dziećmi do lat 8, dziećmi i osobami niepełnosprawnymi oraz w przypadku niemożności sprawowania opieki przez nianię lub dziennego opiekuna, zakładając, że dodatkowy zasiłek opiekuńczy będzie wypłacany do 24 maja 2020 r., wyniesie ok. 2,84 mld zł.</p> <p>Szacunkowy maksymalny skutek dodatkowego zasiłku opiekuńczego do lat 8 przez okres 14 dni wynosi ok. 1,8 mld zł. Przez proponowane 21 dni, od 4 maja 2020 r. do 24 maja 2020 r. – ok. 2,1 mld zł.</p> <p>Skutki wypłaty dodatkowego zasiłku opiekuńczego przez 14 dni z tytułu opieki nad dziećmi i osobami niepełnosprawnymi szacuje się na kwotę 307,1 mln zł, a koszt wypłaty – w przypadku niemożności sprawowania opieki przez nianię lub dziennego opiekuna – na kwotę ok. 20 mln zł. Przez okres 21 dni – skutek finansowy wyniesie ok. 735,9 mln zł.</p> <p>Skutki finansowe wyszacowane zostały przy następujących założeniach:</p> <p>liczba dzieci (dane GUS 2017/2018 – opracowanie Oświata i wychowanie w roku szkolnym 2017/2018):</p> <ul style="list-style-type: none"> - do lat 8 – 1 909 638 przec. liczba dzieci w rodzinie – 1,5 przec. wysokość zasiłku opiekuńczego – 97,45 zł; okres pobierania dodatkowego zasiłku opiekuńczego – 21 dni <p>Jest to maksymalny skutek finansowy. Skutek ten uzależniony jest od możliwości zapewnienia opieki przez żłobek, klub dziecięcy, przedszkole, placówkę pobytu</p>											

		dziennego oraz inną placówkę lub podmiot zatrudniający dziennych opiekunów z powodu czasowego ograniczenia funkcjonowania tych placówek w związku z COVID-19.						
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mld zł, ceny bieżące)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	2,36						2,36
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Pracujący rodzice i opiekunowie dzieci i osób, nad którymi sprawują opiekę, otrzymują zasiłek opiekuńczy, którego zadaniem jest zastąpienie utraconych dochodów z pracy.						
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☒ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).					☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy			
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:					☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:			
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.					☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy			
Komentarz:								
9. Wpływ na rynek pracy								
Regulacja wpływa na rynek pracy, ponieważ wydłuża okres zwolnienia opiekunów z konieczności świadczenia pracy.								

10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od dnia 4 maja 2020 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie dotyczy.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		